

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 14 marca 2016 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi w sprawie o sygnaturze akt XVIII C 5806/15 z powództwa A. S. przeciwko J. Z. i D. R. o zapłatę:

1. zasądził od pozwanych solidarnie na rzecz powoda kwotę 6.648,27 złotych z odsetkami ustawowymi od dnia 10 marca 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty, jak również kwotę 1.476 złotych tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej, udzielonej z urzędu powodowi;
2. oddalił powództwo w pozostałym zakresie;

Powyższe rozstrzygnięcie zapadło w oparciu o ustalenie, że w dniu 31 października 2014 roku między J. Z. i D. R. – właścicielami restauracji (...) w Ł., a A. S. została zawarta umowa w celu realizacji projektu reorganizacji, stanowiącego załącznik do przedmiotowej umowy. Zgodnie z treścią umowy powód miał przeorganizować wewnątrz restauracji i sposób jej funkcjonowania, a pozwani zobowiązali się do zapłaty na jego rzecz kwoty 2.500 złotych netto miesięcznie + 2 % obrotu miesięcznego.

W dniu 12 stycznia 2015 roku powód oraz pozwani złożyli podpisy pod oświadczeniem, z którego wynikało, że powód wypowiedział umowę z dniem 12 stycznia 2015 roku z pominięciem okresu wypowiedzenia.

Pozwani nie zapłacili powodowi umówionego wypowiedzenia. Pismami z dnia 10 marca 2015 roku powód wezwał pozwanych do zapłaty wynagrodzenia za okres od 31 października 2014 roku do 12 stycznia 2015 roku w terminie 14 dni. Doręczenie pozwany przesyłał zawierających w/w pismo nastąpiło 11 marca 2015 roku

W oparciu o tak ustalony stan faktyczny Sąd Rejonowy uznał, że powództwo zasługuje na uwzględnienie w przeważającej części. W ocenie sądu a quo powód wykazał istnienie zobowiązania oraz spełnienie świadczenia wzajemnego, wykazał również wysokość należnego mu wynagrodzenia. Pozwani nie zaprzeczyli powyższym okolicznościom, nie przedstawili też dowodów na zapłatę wynagrodzenia na rzecz powoda.

Powodowi należało się wynagrodzenie za okres od 1 listopada 2014 roku do 12 stycznia 2015 roku. Strony zgodnie ustaliły ustanie stosunku prawnego bez okresu wypowiedzenia.

W konsekwencji Sąd zasądził na rzecz powoda kwotę 6.648,27 złotych, na którą składają się następujące sumy: 2 x 2.500 złotych za miesiące listopad i grudzień 2014 roku, 950 złotych za okres od 1 do 12 stycznia 2015 roku, a także 698,27 złotych, jako 2 % od przychodu przedsiębiorstwa pozwanych za okres listopada i grudnia 2014 roku.

O odsetkach Sąd Rejonowy orzekł w oparciu o art. 481 § 1 i 2 k.c., przyjmując, że z samej umowy wynikał obowiązek zapłaty wynagrodzenia miesięcznie, a zatem na koniec danego miesiąca. Z umowy nie wynikało, że wynagrodzenie ma być płatne po wezwaniu. Z tego powodu, Sąd I instancji przyjął, że powód był uprawniony do żądania odsetek już od 13 stycznia 2015 roku, sąd jednak zasądził odsetki od 10 marca 2015 roku, zgodnie z żądaniem pozwu.

O kosztach procesu rozstrzygnięto na zasadzie art. 98 § 1 k.p.c.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł pełnomocnik pozwanego J. Z., zaskarżając rozstrzygnięcie w zakresie pkt 1 wyroku w całości. W apelacji podniesiono następujące zarzuty:

1. naruszenia przepisów prawa procesowego, co miało istotny wpływ na treść orzeczenia, tj. naruszenie art. 10 k.p.c. poprzez oddalenie wniosku pozwanego z pkt 1 o odroczenie rozprawy i udzielenie terminu 1 miesiąca na podjęcie rozmów ugodowych i zajęcie stanowiska w sprawie gdy okoliczności sprawy wskazywały na wysokie prawdopodobieństwo zakończenia sporu;

2. sprzeczność istotnych ustaleń sądu I instancji z materiałem dowodowym zebrany w niniejszej sprawie w szczególności poprzez uznanie, że strona powodowa wykazała wartość dochodzonego w sporze roszczenia, podczas gdy prawidłowa i zupełna ocena dowodów prowadzi do wniosków odmiennych;

3. sprzeczność istotnych ustaleń sądu z treścią zebranego w sprawie materiału wskutek naruszenia przepisów postępowania, które mogło mieć wpływ na wynik sprawy, a mianowicie art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 328 § 2 k.p.c., przez dokonanie oceny dowodów w sposób dowolny poprzez:

- dowolne i nie poparte materiałem dowodowym przyjęcie przez Sąd I instancji, że powód wykazał wartość dochodzonego roszczenia;

- nieuzasadnione nieuwzględnienie materiału dowodowego przedstawionego przez powoda na okoliczność wykazania wartości roszczenia;

- wadliwe sporządzenie uzasadnienia wyroku poprzez brak dostatecznego i przekonującego wyjaśnienia przyczyn dla których przypisano wiarygodność i moc dowodową całości dokumentacji przedstawionej przez powoda na poparcie jego twierdzeń;

4. naruszenia przepisów prawa materialnego, w postaci:

- art. 353¹ k.c. w zw. z art. 627 oraz 750 k.c. poprzez błędne zastosowanie wymienionych przepisów do stosunku prawnego łączącego strony, a w konsekwencji mylne ustalenie że przedmiot oraz treść wiążącej strony umowy nie odpowiada ich dyspozycji;

- art. 359 k.c. w zw. z art. 481 k.c. poprzez błędny sposób naliczenia odsetek, w szczególności poprzez uznanie żądania powoda co do daty początkowej ich naliczania.

W konkluzji pełnomocnik pozwanego wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości w stosunku do pozwanego J. Z. zasądzenie od powoda na rzecz w/w pozwanego kosztów postępowania przed sądem I instancji, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego, według norm prawem przepisanych, ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania. Ponadto w apelacji zawarto wnioski o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych

W odpowiedzi na apelację pełnomocnik powoda A. S. wniósł o jej oddalenie w całości oraz o zasądzenie zwrotu kosztów pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu apelacyjnym.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Wywiedziona w niniejszej sprawie apelacja nie jest zasadna i nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Rejonowy w niniejszej sprawie dokonał prawidłowej, gdyż odpowiadającej wymogom art. 233 § 1 k.p.c. oceny dowodów, w oparciu o którą wyprowadził również trafne wnioski jurydyczne odnośnie zasadności roszczenia zgłoszonego przez powoda.

W pierwszej kolejności podkreślenia wymaga fakt, że niniejsza sprawa rozpoznawana była w postępowaniu uproszczonym. Stosownie zaś do art. 505⁹ § 1¹ k.p.c. apelację w postępowaniu rozpoznawanym w tym trybie można oprzeć na zarzutach:

1) naruszenia prawa materialnego przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie;

2) naruszenia przepisów postępowania, jeżeli mogło ono mieć wpływ na wynik sprawy.

Skarżący w wywiedzionej apelacji zarzuca sądowi I instancji naruszenie art. 10 k.p.c., zgodnie z którym w sprawach, w których zawarcie ugody jest dopuszczalne, sąd dąży w każdym stanie postępowania do ich ugodowego załatwienia, w szczególności przez nakłanianie stron do mediacji. Wskazać należy, że w postępowaniu toczącym się przed Sądem Rejonowym nie doszło do naruszenia tego przepisu. Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, że do wypowiedzenia między stronami umowy projektu reorganizacji doszło 12 stycznia 2015 roku. Już w dokumencie obejmującym wypowiedzenie w/w umowy zawarte jest wezwanie pozwanych do wypłaty na rzecz powoda zaległego wynagrodzenia w przeciągu 30 dni od zakończenia umowy. Dnia 10 marca powód wystosował do pozwanych pisma zawierające wezwanie do zapłaty zaległej kwoty. Wobec nieskuteczności wezwania, dnia 3 sierpnia 2015 roku powód wytoczył przeciwko pozwany powództwo o zapłatę umówionego wynagrodzenia. Od tego momentu, aż do rozprawy dnia 14 marca 2016 roku ze strony pozwanej brak było jakiegokolwiek aktywności nakierowanej na polubowne załatwienie sprawy. Wskazać należy, że na rozprawie dnia 14 marca 2016 roku przewodniczący dwukrotnie nakłaniał strony do ugodowego zakończenia sporu, jednakże strona powodowa nie wykazywała woli zawarcia ugody. Wobec takiej postawy powoda oraz wobec uprzedniej bierności strony pozwanej, odraczanie rozprawy i udzielanie stronom 1 miesiąca na prowadzenie rozmów ugodowych jawiło się jako bezcelowe. Słusznie podkreśla Sąd Rejonowy, że w istocie mogłoby to stanowić naruszenie art. 6 k.p.c. obligującego sąd do przeciwdziałania przewlekłości postępowania i dążenia do tego by rozstrzygnięcie zapadło na pierwszym posiedzeniu. Zarzut powyższy należy uznać zatem za chybiony.

Kolejne zarzuty podniesione w apelacji dotyczą w istocie naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 328 § 2 k.p.c. poprzez dokonanie oceny dowodów w sposób dowolny, co doprowadziło do sprzeczności istotnych ustaleń sądu I instancji z materiałem dowodowym zebrany w sprawie.

Zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. jest w istocie w niniejszym postępowaniu niedopuszczalny stosownie do powołanego wcześniej art. 505⁹ § 1¹ pkt 2 k.p.c. Wskazać należy, że skarżący w żaden sposób nie wykazał w jaki sposób naruszenie przepisu dotyczącego zasad sporządzania przez sąd I instancji uzasadnienia wpłynęło na wynik sprawy. Zgodnie z ugruntowanym orzecznictwem sądów powszechnych zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. może zostać uznany za zasadny tylko wtedy gdy z uwagi na wadliwość uzasadnienia zaskarżony wyrok nie poddaje się kontroli instancyjnej (tak m.in. w wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 30 czerwca 2016 roku V ACa 914/15 LEX nr 2081573). W niniejszej sprawie taka sytuacja nie zachodzi, gdyż uzasadnienie sporządzone przez Sąd Rejonowy, chociaż lakoniczne, to nie uniemożliwia przeprowadzenia weryfikacji przez Sąd Okręgowy.

Na marginesie tylko wskazać należy, że sąd I instancji stosownie do art. 328 § 2 k.p.c. nie jest zobowiązany do wskazywania przyczyn, dla których dał wiarę określonym dowodom. Obowiązek uzasadnienia spoczywa na sądzie jedynie w wypadku przeciwnym, tj. gdy odmawia waloru wiarygodności oznaczonym dowodom.

Odnosząc się do naruszenia art. 233 k.p.c. należy wskazać, że jeżeli z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie Sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo wbrew zasadom doświadczenia życiowego nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo-skutkowych to przeprowadzona przez sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 października 2005 r., II UK 40/05, Legalis nr 315354).

W niniejszej sprawie skarżący podniósł, że sąd niezasadnie przyjął, że powód wykazał wysokość dochodzonego roszczenia. Takie stanowisko nie zasługuje w ocenie Sądu Okręgowego na uwzględnienie. Powód w sposób wystarczający przedstawił dowody, w postaci kserokopii dokumentów, z których wynika zarówno źródło zobowiązania pozwanych (umowa dot. reorganizacji) oraz wysokość tego zobowiązania zarówno w zakresie wynagrodzenia miesięcznego jak i należnej prowizji. Wskazać należy, że Kodeks postępowania cywilnego nie przewiduje zamkniętego katalogu środków dowodowych. Dowodem w sprawie mogą być zatem także kserokopie dokumentów, jeżeli mają

istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy. Podkreślić wypada ponadto, że pozwani nie kwestionowali treści złożonych do akt sprawy kserokopii dokumentów. W ocenie Sądu Okręgowego materiał ten umożliwiał sądowi a quo wydanie rozstrzygnięcia w sprawie.

Skarżący w apelacji zarzucił ponadto sądowi I instancji niezasadne oddalenie wniosków dowodowych powoda na okoliczność wykazania wartości roszczenia. Stosownie do art. 227 k.p.c. przedmiotem dowodu są fakty mające dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie. W ocenie Sądu Okręgowego wysokość roszczenia była dostatecznie udowodniona załączonymi do akt sprawy kserokopiami dokumentów, przeprowadzanie dalszych dowodów z zeznań świadków na tę okoliczność, jawiło się jako bezcelowe i przedłużałoby jedynie postępowanie w sprawie. Na marginesie wskazać należy, że oddalone wnioski dowodowe pochodziły od strony powodowej, strona pozwana nie wykazała natomiast żadnej inicjatywy dowodowej w celu wykazania, że stanowisko powoda jest nieuzasadnione.

W apelacji podniesiono również zarzut naruszenia przez sąd I instancji prawa materialnego, a to art. 353¹ k.c. w zw. z art. 627 k.c. oraz 750 k.c. Zarzuty te nie zostały bliżej uzasadnione. Skarżący wskazał jedynie, że Sąd Rejonowy nieprawidłowo uznał, że celem umowy zawartej między stronami było osiągnięcie celu niematerialnego. W ocenie apelującego celem umowy było przede wszystkim doprowadzenie do zwiększenia obrotów lokalu oraz wprowadzenie nowego stylu serwowanej kuchni. W istocie przepis art. 750 k.c., którego naruszenie podnosi skarżący stanowi, że do umów o świadczenie usług, które nie są uregulowane innymi przepisami, stosuje się odpowiednio przepisy o zleceniu. Dokonana przez Sąd Rejonowy analiza przedmiotowej umowy jest w ocenie sądu odwoławczego prawidłowa. W istocie bowiem z treści w/w umowy wynika, że jej celem było podniesienie jakości marki D., zwiększenie obrotu oraz wprowadzenie kuchni nowoorleańskiej. Cele te miały zostać osiągnięte m.in. poprzez zmianę wystroju, remont kuchni, zmianę oświetlenia. Tak określony przedmiot umowy w istocie nie pozwala zakwalifikować jej do żadnej z umów nazwanych opisanych w ustawie. W takim wypadku zasadnie sąd przyjął, że do umowy zawartej między stronami zastosowanie powinien znaleźć przepis art. 750 k.c.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia przepisu art. 359 k.c. w zw. z art. 481 k.c. zaznaczyć wypada, że jest on częściowo zasadny, jednakże nie ma to wpływu na rozstrzygnięcie w niniejszej sprawie. W ocenie sądu odwoławczego sformułowanie przedmiotowej umowy zgodnie z którym „wynagrodzenie (...) wynosi 2500 zł miesięcznie + 2 % od obrotu miesięcznego” jest niewystarczające do uznania, że termin spełnienia świadczenia został oznaczony w rozumieniu art. 455 k.c. W istocie bowiem ten zapis umowny określa jedynie wysokość wynagrodzenia – 2500 złotych za każdy miesiąc pracy, nie jest jednak uprawnione stanowisko, że precyzuje on również termin płatności wynagrodzenia do końca każdego miesiąca. W związku z powyższym w ocenie sądu odwoławczego stosownie do powołanego art. 455 k.c. świadczenie powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu pozwanych przez powoda do jego wykonania. Takie wezwanie zawarte jest w wypowiedzeniu przedmiotowej umowy, podpisanym także przez pozwanych, w którym powód wskazuje, że oczekuje wypłacenia mu jego zaległego wynagrodzenia w ciągu 30 dni od zakończenia umowy. Wobec faktu, że umowa została wypowiedziana dnia 12 stycznia 2016 roku bez zachowania okresu wypowiedzenia, świadczenie powinno zostać spełnione przez pozwanych najpóźniej do dnia 12 lutego 2016 roku. Pozwani zatem popadli w zwłokę z dniem 13 lutego 2016 roku i od tego momentu stosownie do art. 481 § 1 k.c. należą się powodowi odsetki za opóźnienie. Powód domagał się odsetek od dnia 10 marca 2016 roku, wobec zakazu orzekania ponad żądanie wynikającego z art. 321 § 1 k.p.c. Sąd Rejonowy prawidłowo zasądził odsetki od tej, późniejszej daty.

Wskazać w tym miejscu należy, że stosownie do art. 505¹² k.p.c. sąd drugiej instancji oddala apelację również wtedy, gdy mimo naruszenia prawa materialnego lub przepisów postępowania albo błędnego uzasadnienia zaskarżony wyrok odpowiada prawu. W niniejszej sprawie pomimo błędu, którego dopuścił się Sąd Rejonowy, wyrok jest prawidłowy i zgodny z prawem.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1, zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Koszty poniesione przez powoda w niniejszym postępowaniu sprowadzają się wyłącznie do kosztów zastępstwa procesowego udzielonego mu z urzędu przez radcę prawnego, w wysokości 900

złotych. Wysokość wynagrodzenia należnego adwokatowi ustalona została w oparciu o § 2 pkt 4 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1804). Sąd w niniejszym postępowaniu nie znalazł podstaw do ustalenia wynagrodzenia radcy prawnego ponad minimalną stawkę określoną w w/w rozporządzeniu. Wskazać należy, że w ocenie Sądu spraw nie była skomplikowana tudzież wymagająca znacznego zaangażowania intelektualnego ze strony pełnomocnika.